

001	66	76	96	96	26	62	61	13	13	01	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40

RAKENNUSTEEMA

Tekniikka säästää ihmistyötä aktiivitallassa

Pia Sipilä, Marjut Lilius ja Martin Lilius pitävät hevosia kolmatta vuotta aktiivitallassa. Tallissa ei ole karsinoita. Ruokinassa ja lannanpoistossa avustavat koneet.

.....

LOHJA (MT)

Pia Sipilä ja hänen vanhempansa **Marjut** ja **Martin Lilius** päättivät perustaa hevosyrityksen kolme vuotta sitten. Active horse Oy -niminen talli majoittaa yksityisomisteisia harrastehevosia.

Tallirakennuksen tyyppi on Suomessa vielä harvinainen aktiivitalli. Se merkitsee pihattoa ja aitausta, jossa hevoset oleilevat vapaana laumana. Villihevoslaumaa jäljittelevän sosiaalisen elämän ohella aktiivitallien ajatuksena on automatisoida ruokinta ja lannanpoisto.

Active horsen erikoisuutena on lisäksi hevosten kengätyksmyys.

”Se pikkuisen rajaa asiakaskuntaa, mutta positiiviseen suuntaan”, Sipilä sanoo.

Hän tulee asiakkaiden kanssa hyvin toimeen, kun nämä ajattelevat hevoshoidosta samoin kuin yrittäjä itse.

Maarakennus suurin urakka

Tallin paikka löytyi Lohjalta etsinnän jälkeen. Osoitautui, etteivät kaikki kunnat ole kovin hevosystävällisiä. Nurmijärvellä 18 hehtaarin tila ei ollut riittävän suuri, koska siellä tallialueen on sijaittava vähintään 300 metrin päässä lähimmästä asuinnaapurista.

Rakentaminen kesti alle vuoden. Keväällä 2011 alkanee maanrakennustyöt olivat koko talliprojektin mittavin osuus. Hevosten terveydelle on tärkeää, etteivät jalat vello savessa. Siksi koko tarha on pohjustettu vahvalla sepelikerroksella.

Puurakenteiset seinät toimitettiin samana kesänä suurina elementteinä, eikä pystytys kes-

tänyt kuukautta pidempään.

Ainoa pettymys oli sisäpinta. Tallitoimittaja olisi tarjonnut raakaa puuta, mutta Sipilä vaati vaneria. Hänen kokemuksensa mukaan hevoset järsivät paljaat puupinnat nopeasti tohjoksi.

Heinäautomaatti harkinnassa

Aktiivitalli säästää työtä. Pihaton kuivikematto tyhjennetään pienkuormaajalla rekkalavalle. Ruokinta-automaatti tunnistaa hevoset kaulapannasta ja antaa kullekin yksilöllisen annoksen rehua. Vesiautomaatti pitää koviimmillakin pakkasilla huolen, ettei ämpäreitä tarvitse kanniskella.

Tekniikasta huolimatta aktiivitalli tuli halvemmaksi kuin perinteinen karsinatalli, sillä kalliita karsinapaikkoja rakennettiin vain neljä. Ne ovat erityis-tilanteita kuten hoitoa, uusia tai sairaita hevosia varten. Talliteknikan kustannukset olivat alle 10 prosenttia koko potista.

Heinää tarjotaan syöttötelineeseen lasketusta paalista. Sitä on vapaasti saatavilla, mutta paali on kääritty verkkoon, etteivät hevoset syö sitä liian nopeasti. Paalin verkottaminen on aikaavievää työtä. Sipilä aikoo tutustua seuraavaksi heinäautomaattiin, joka sallisi yksilöllisen heinäruokinnan.

Kone poimii rypäleet, miksei kikkaroita?

Martin Liliuksella on toive tallitekniikan kehittäjille. Aitauksesta on noukittava jätökset päivittäin tautiriskien välttämiseksi.

”Eikö Avantiin voisi saada kakankeruukonetta? Viinirypäleitäkin poimitaan koneilla.”

Active horsen kaikilla hevosilla on kaulapannat. Ruokinta-automaatti tunnistaa niistä eläimet ja jakaa yksilölliset annokset. Pia Sipilä pitelee Unikon Eemiltä.

Hevoset saavat syödä heinäpaalista vapaasti, mutta se on kääritty verkkoon syömisen hidastamiseksi.

Erityisesti tallikäyttöön suunniteltu Avant-pienkuormaaja oli Martinin valinta. Pia olisi suosinut nelivetoista maataloustraktoria.

”Tämä on asiantuntijaorganisaatio. Kaikilla on mielipide, eikä kukaan anna periksi”, aiemmin liikkeenjohdon konsulttina työskennellyt Martin hymyilee.

Rakennusaikana tilalla oli noin yhdeksän hevosta. Sittemmin määrä on kohonnut neljään-toista. Lupaa on rakennusluvassa ”noin viidelletoista”. Se on sopivan joustava ilmaisu, poni kun ei ole sama asia kuin täysikokoinen hevonen.

Tilalla ennestään seissyt

vanha tiilirakennus päätettiin säilyttää. Väliseinät purettiin ja rakennuksessa on nyt kaksi hoitokarsinaa, satulahuone sekä isäntäväen verstaas.

”Jos olisin rakentanut uuden, olisin tehnyt isomman satulahuoneen”, Sipilä pohtii.

Uuden rakentaminen olisi tullut halvemmaksi, mutta vanhan säilyttäminen oli paitsi investointi, myös kulttuuriteko.

Maneesille on paikka ja rakennuslupa, mutta sen rakentamisen aika on myöhemmin.

Uudet tulokkaat vähitellen laumaan

Hevoslaumassa on vain tammoja

Pihatto kuivitetaan turpeella. Kylmällä säällä käytetään myös olkea.

Hessin Vivahde hakee kaura- ja kivennäisannostaan ruokinta-automaatista. Automaatissa on kolme säiliötä eri rehuille.

ja ruunia. Oriit ja tammats eivät sovi samaan aitaukseen, koska ei-toivottujen tiinehtymisien välttäminen olisi vaikeaa. Toinen syy on turvallisuus. Asiakkaiden hevosenkäsitteilytaidot vaihtelevat paljon.

”Oriit ovat pahimmillaan tosi vaarallisia, varsinkin tammojen seassa”, Sipilä kertoo.

Hänen mukaansa ruunat helpottavat uusien hevosten sopeutumista. Ne suhtautuvat tulokkaisiin avoimemmin kuin tammats.

Ensin uusi hevonen totuttelee muuhun laumaan omassa aitauksessaan. Sen jälkeinen sopeutumisvaihe voi näyttää hurjalta.

Lauma ajaa vastatullutta ympäri aitausta eikä päästä sitä heti syömään. Vielä samana päivänä ruokailutila yleensä myönnetään, ja 2–3 päivässä meno rauhoittuu.

Välienselvittelyjen vuoksi aita on kevytrakenteinen. Toisten ehdistama hevonen ei joudu puserruksiin vaan voi viime kädessä väistää aidan läpi. Näin on käynyt kerran.

Talli rakennettiin Martinin liikkeenjohdon konsultoinnista kertyneillä varoilla. Nyt alkaa näyttää siltä, että yritys tuottaa yhden yrittäjän toimeentulon.

”Velattomuus on melkein pä edellytys tällaisessa hommassa.”

HENRIK SCHÄFER

MONEEN KÄYTTÖÖN SOPIVAT ST-HALLIT

- ST- Teräshalli on nopea ja helppo pystyttää.
- Rakentaminen mahdollista myös talvella.
- Hallissa vapaata tilaa harjalle asti.
- Valmistettu ympäri maalatusta IPE - palkista. (Ei ruostuvia koteloitaita)
- Kaikki kehät kantavia. Mahdollistaa isot oviaukot päätyihin.
- Moninaiset käyttö mahdollisuudet.
- Mitoitetaan aina asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaan.

MYynti: **Someron Terästyö Ky**
Linjankoukuntie 67
31400 SOMERO
p. 02-7218 880
e-mail : myynti@someronterastyo.fi

PYYDÄ TARJOUS !

KEVÄÄN TOIMITUKSET TALVIEHDON

TUTUSTU KOTISIVUILLAMME MYÖS MUIHIN TUOTTEIHIMME:
www.someronterastyo.fi

RIVAKKA Viljasta rehuksi

Soita puh. 010 289 3000

- Eräsekoittimet, valssimyllyt, lietsot, spiraalitarvikkeet, apekanuunat ym. -

NIPERE Eskontie 2, 64700 TEUVA www.nipere.fi

Tehoa toistolla! Alennus -20 %

Kysy lisää p. 020 413 2321

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Toimivat ratkaisut

Big Dutchman

Munakunta tarjoaa toimivat ratkaisut kanalaudistuksiin: lattia-, kerroslattia- tai virikehäkkilaitteet Big Dutchmanin kansainvälisesti tunnettua laatua tai perinteikäas Monimunahäkki virikeosin. Nämä virikeosat ovat liitettävissä myös vanhoihin Monimunahäkkeihin. Tee tuotantotavan muutos Munakunnan asiantuntemuksella järkevästi!

Kysy asiantuntijalta!

MUNAKUNTA

— T A R V I K E —

KAARINA:
Toivo Torkki, puh. 0400 327 189
Kari Paakkunainen, puh. 040 508 4250
Tommi Pinomäki, puh. 040 589 5474

Tarvikevarasto, puh. (02) 214 4265
ILMAJOKI:
Janne Raitila, puh. 0500 361 887
www.munakunta.fi

SmartFarm

Mukana myös DEMECAn huipputuotteet navetan koneistukseen!

Nähdään osastolla!

WWW.SMARTFARM.FI

SCF

Heatime

DEMECA

VAKIOIDUT PUURATKAISUT MAATALOUS-RAKENTAMISEEN

Metsä Woodin rakentamisen järjestelmillä toteutat pihaton, maneesin tai konehallin rungon nopeasti ja kustannustehokkaasti. Asiantuntijamme auttaa valitsemaan oikean materiaalin oikeaan paikkaan: Kertopuu® tai Kuningaspalkki® valmiiksi työstettynä ja pintakäsiteltyinä.

Puu on ekologinen valinta ja luo miellyttävän sisäilman – niin tuotantolaittimille kuin omistajalle.

TAVATAAN SARKA-MESSUILLA 1.–2.2.2012
jälleennyijämme Agrimarketin osastolla.
Esittelemme myös laadukkaan Hunter-kuivikkeen.

HUNTERKUIVIKE.FI

METSÄWOOD.FI/RUNGOT
Puhelin 010 4650 399

MetsäWood